

See on kokkuvõte algsest otsusest, mis on kättesaadav regionaalhaldusameti veebilehel www.avi.fi soome keeles rubriigis Koroonaootsused ja rootsi keeles rubriigis Coronadelgivningar

NAKKUSHAIGUSTE SEADUSE §-LE 16 VASTAV OTSUS KOHUSTUSLIKU TERVISEKONTROLI KOHTA HELSINKI SHIPYARD OY TEGEVUSKOHAS

TOIMING

Nakkushaiguste seaduse § 16 alusel välja antav otsus tervisekontrolli määramiseks nakkushaiguste suhtes välja antud valitsuse määruse §-le 1 vastava SARS-CoV-2 viiruse põhjustatava üldohtliku COVID-19 nakkushaiguse levimise vältimiseks.

OTSUSE TAUST

Lõuna-Soome regionaalhaldusametini jõudis 12.10.2021 info, et Helsinki Shipyard Oy aadressil Laivakatu 1 asuvas tegevuskohas on ilmnunud COVID-19 haiguse kolded.

SEISUKOHAD

Regionaalhaldusamet on kõnealuse juhtumi suhtes küsinud 14.10.2021 seisukohti Helsingi linnalt ning Helsingi ja Uusimaa ravipiirkonnalt (HUS) ja 15.10.2021 Tervise ja Heaolu Instituudilt (THL).

ÄRAKUULAMINE

Ärakuulamine oleks võinud ohustada selle otsuse eesmärgi saavutamist, sest sellest tulenev hilinemine oleks tekitanud suurt kahju inimeste tervisele ja üldohutusele, mistõttu ei ole haldusseaduse (434/2003) § 34 lõike 2 punkti 4 kohaselt ärakuulamist korraldatud.

REGIONAALHALDUSAMETI OTSUS

Määrus

Lõuna-Soome regionaalhaldusamet määrab nakkushaiguste seaduse § 16 alusel, et kõik Helsinki Shipyard Oy tegevuskoha territooriumil tegutsevad töötajad peavad SARS-CoV-2 viiruse põhjustatava üldohtliku COVID-19 nakkushaiguse levimise

tõkestamiseks läbima Helsingi linna poolt nakkushaiguste seaduse § 14 alusel korraldatava tervisekontrolli.

Nimetatud määrus puudutab Helsinki Shipyard Oy enda, Helsinki Shipyard Oy allhankijate ja võimalikel muudel alustel Helsinki Shipyard Oy laevatehase territooriumil tegutsevaid töötajaid.

Helsinki Shipyard Oy tegevuskoht asub Helsingi linnas aadressil Laivakatu 1, 00151 Helsinki.

Määrus kehtib ajavahemikus 21.10.2021–31.1.2022.

SELGITUSED

Nakkushaiguste seaduse § 14 alusel peab omavalitsusüksus korraldama üldisi nakkushaiguste vältimiseks vajalikke vaksineerimisi ja tervisekontrole. Vaksineerimise või tervisekontrolli läbimine on vabatahtlik.

Nakkushaiguste seaduse § 16 kohaselt võib regionaalhaldusamet otsustada, et §-dele 14 ja 15 vastava tervisekontrolli läbimine on kohustuslik, kui see on üldohtliku nakkushaiguse või põhjendatult üldohtlikkuses kahtlustatava nakkushaiguse leviku ärahoidmiseks vältimatult vajalik. Otsus võib puudutada ühte isikut või paljusid isikuid.

Ametikohustusi täitev omavalitsuse või ravipiirkonna nakkushaiguste eest vastutav arst võib teha üksikisikut puudutava otsuse kohustusliku tervisekontrolli läbimise kohta, kui see on üldohtliku nakkushaiguse või põhjendatult üldohtlikkuses kahtlustatava nakkushaiguse leviku ärahoidmiseks vältimatult vajalik.

Nakkushaiguste seaduse § 22 kohaselt peab üldohtlikku või jälgitavasse nakkushaigusse haigestunud või põhjendatult haigestumise kahtlusega isik või sellise haigusega kokku puutunud või põhjendatult kokkupuutumises kahtlustatav isik esitama asja uurivale tervishoiutöötajale oma nime, sünniaja või isikukoodi, kontaktandmed, elukoha või muu asukoha ning muud nakkushaiguse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalikud andmed. Üldohtlikusse või jälgitavasse nakkushaigusse haigestunud või põhjendatult haigestumise kahtlusega isik peab esitama asja uurivale tervishoiutöötajale nakkushaiguse levimise tõkestamiseks oma arusaama nakatumise viisi, aja ja koha suhtes ning nende isikute nimed, kes võisid olla nakatumise allikaks või nakkuse saada.

Nakkushaiguste seaduse §-s 88 viidatakse karistusseadustiku (39/1889) 44. peatüki §-le 2, milles sätestatakse tervisekaitsealase süüteo eest määratav karistus. Karistusseadustiku nimetatud sätte alusel võidakse isikule mõista tervisekaitsealase süüteo eest rahatrahv või kuni kolm kuud vangistust, kui isik tahtlikult või raske ettevaatamatuse tõttu rikub nakkushaiguste seaduse §-s 16 määratud kohustusi.

COVID-19 nakkushaiguse leviku tõkestamine on ühiskondlikult tähtis, et tagada kodanike põhiõigus elule ja turvalisusele. Seepärast on COVID-19 nakkuse leviku tõkestamisel esmatähtis tuvastada nakkusallika ja nakkusega kokku puutunud isikud ning vältida nakkuse edasikandmist.

Regionaalhaldusametini jõudnud teabe kohaselt on Helsingi linnas asuva Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas leitud hulgaliselt COVID-19 viirusega nakatumisi. Nakatumisi on Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas tuvastatud rohkesti, ajavahemikus 18.9–13.10.2021 on tehtud kindlaks 200 COVID-19 juhtumit. Tegevuskohas töötab ligikaudu 1100 töötajat. Enne seda ei ole Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas olulisel määral nakatumisi esinenud.

Regionaalhaldusametile esitatud selgituste kohaselt on Helsinki Shipyard Oy tegevuskohaga seotud koroonaviirusega nakatumiste selgitamisel esinenud probleeme. Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas töötavad isikud elavad mitme omavalitsuse territooriumil, suures osas ka ühismajutuses, ja nad kasutavad ühistransporti. Helsinki Shipyard Oy on tegevuskohas teinud koroonaviiruse teste, kuid nende arv on olnud väike, eriti kui arvestada praegust koroonaepeemia olukorda.

Helsingi linna seisukoha kohaselt on eriti madala vaktsineeritusega riikidest saabuvad, rotatsiooni korras töötavad ja ühismajutuses elavad võõrtöölised SARS-CoV-2-nakkuse suhtes oluline riskigrupp. Kohustusliku tervisekontrolli määramine on proportsionaalne meede. See võimaldab tuvastada nakatumisi ja tõkestada nakkuse levikut. Ilma kohustusliku tervisekontrollita ei ole näiteks võimalik uusi töötajaid ega nakatunutega kokku puutunud isikuid piisavalt testida.

Helsingi linn viitab oma 19.10.2021 esitatud seisukohavõtus ravipiirkonnalt saadud hinnangule selle kohta, et nakatumiste suure hulga tõttu laevatehases on oht, et nakkus levib laiemalt ka mujale ühiskonda. Haiglaraviga seotud koormus on viidatud arvude valguses HUSis praegu märkimisväärselt kõrge. Eriravi vajavate COVID-19 juhtumite arv HUSis suureneb, 18.10.2021 jõudis ravil olevate patsientide arv 55-ni, mis on kõrgeim näitaja pärast 2021. aasta kevadet. Intensiivravil oli 13 inimest, kuid statsionaarsel ravil olevate inimeste arvu kasv suurendab juba lähipäevil ka intensiivravil patsientide hulka nii, et plaanilisi lõikusi tuleb tõenäoliselt vähendada.

THLi hallatava koroonakaardi 19.10.2021 andmete kohaselt on 14 päeva nakatumisnäit 100 000 inimese kohta olnud kogu HUSi piirkonnas 175 ja Helsingis 218,7.

THLi seisukoha alusel on süstemaatilise ja pikaajalise tervisekontrolli korraldamine koroonaviirusega nakatumise vältimiseks laevatehases vajalik, eriti kui arvestada töötajate suurt vahetuvust, mitmesuguste välisriikide tõendite usaldusväärsuse hindamise probleeme ja korduvaid COVID-19 epideemiaid samalaadsetes oludes. Arvestades ka ilmnunud raskusi nakatunutega kokku puutunud inimeste kohta teabe saamisel ja

vajadust takistada nakatumiste levimist muudesse kohtadesse, võib kohustusliku tervisekontrolli korraldamine antud olukorras olla vältimatu.

Regionaalhaldusamet leiab, et COVID-19 nakatumiste levimise ärahoidmiseks on vältimatult vajalik teha tervisekontrolli läbimine Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas kohustuslikuks.

Regionaalhaldusametile juhtumi suhtes esitatud seisukohavõttud pooldavad tervisekontrolli kohustuslikkust ja vältimatust.

Seisukohavõttudest ilmneb, et seni Helsinki Shipyard Oy tehtud tervisekontrollidel ja muudel COVID-19 levimise tõkestamiseks rakendatud meetmetel ei ole olnud nakatumiste vältimisel piisavat mõju. Nakatumiste vältimiseks tuleb nakatumisahelad katkestada sellistest kohtadest, kus need on selgelt tuvastatavad ja katkestatavad, ning selleks tuleb ennetava meetmena rakendada kohustuslikku tervisekontrolli. Seetõttu leiab regionaalhaldusamet, et määrus kohustuslike tervisekontrollide läbiviimise kohta on haldusseaduse § 6 alusel soovitava eesmärgi ehk COVID-19 nakatumiste vältimise puhul õigustatud.

Meetmete kaalumisel on arvesse võetud, et nimetatud otsus avaldab mõju ka ühiskonna, majanduse ja ettevõtluse toimivusele ning põhiõiguste tagamisele. Tervisekontrolli korraldamine ja selles osalemine seab piiranguid ettevõtlusele ja Helsinki Shipyard Oy tegevuskohas töötavate isikute tegevusele. Põhiseaduse § 18 sätestab ettevõtlusvabaduse, § 7 isikuvabaduse, -puutumatus ja -turvalisuse ning § 10 privaatsuse kaitse. Piirang põhineb nakkushaiguste seaduse §-l 16 ja see on määratud võttes arvesse nakkushaiguste levimise tõkestamiseks haldusseaduse §-s 6 nimetatud võimalikult väheste piirangute määramist, mis siiski võimaldavad nakatumiste arvu vähendada. Selle otsuse alusel piiratakse tegevust ainult niivõrd, kui on vajalik süvenevas ja ebakindlas epidemioloogilises olukorras.

Laevatehase tööle on iseloomulik töötajate rotatsioon ja see toimub Helsinki Shipyard Oy-s kolmekuuliste perioodidena. Otsus on tehtud nii, et see hõlmab ka tulevasi rotatsioone, ja juhtumi puhul on hinnatud, et kui otsus kehtib kuni 31.1.2022, on võimalik jälgida, kui palju kohustuslik tervisekontroll nakatumist mõjutab. See on väga ohtliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks vajalik.

Esitatud selgituste alusel on see otsus vajalik nakkushaiguste leviku tõkestamiseks Helsingi linna territooriumil. Otsuse tegemisel on arvesse võetud piirangute suunamist juhtumi kohta saadud eksperdihinnangu alusel teada olevatele nakatumise allikatele, milleks on regionaalhaldusametil vastav pädevus ja mis on oluline piirkonna nakatumisolukorra stabiliseerimiseks. Regionaalhaldusametile esitatud eksperdihinnangute alusel on kohustus osaleda tervisekontrollides COVID-19 leviku tõkestamiseks vältimatu.

Regionaalhaldusamet märgib lõpetuseks, et jälgib Helsinki Shipyard Oy COVID-19-ga seotud olukorda ka muus osas. Kohustuslikke tervisekontrolle puudutav otsus on praeguses faasis määratud kehtima kuni 31.1.2022, kuid seda võidakse vajaduse korral pikendada, kui epideemia ei ole selleks ajaks piisavalt taandunud. Regionaalhaldusamet võib tehtud otsuse ka tühistada, kui selle täitmine ei ole enam vajalik.

KOHALDATAVAD ÕIGUSAKTID

Põhiseaduse (731/1999) § 7, § 22

Nakkushaiguste seaduse (1227/2016) §-d 1, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 22, 60, 88 ja 89

Karistusseadustiku (39/1889) § 44

Valitsuse määrus nakkushaiguste kohta (146/2017) § 1

VAIDLUSTAMINE

Selle otsuse võib vaidlustada nakkushaiguste seaduse § 90 lõike 1 alusel Hämeenlinna halduskohtus. Edasikaebamisjuhend on lisas.

JÕUSTUMINE

See otsus jõustub nakkushaiguste seaduse § 91 alusel kohe, hoolimata võimalikust edasikaebamisest.

LISATEAVET

Vajaduse korral annab lisateavet regionaalhaldusameti peaarst Laura Nikunen, tel 0295 016 000 (üldtelefon).

direktor

Kristiina Poikajärvi

regionaalhaldusameti peaarst

Laura Nikunen

OTSUSE ÜLDTEADAANNE

Otsusest teatatakse üldteadaandena. Dokument on kõigile kättesaadav Lõuna-Soome regionaalhaldusametis kuni 31.1.2022. Otsuse avaldamisest antakse teada üldises teabevõrgus regionaalhaldusameti veebilehel www.avi.fi

Otsus loetakse teatavaks tehtuks seitsmendal päeval pärast seda, kui nimetatud teade on regionaalhaldusameti veebilehel avaldatud.